

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szállási Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Békebeszédrel zárult a Népszövetség közgyűlése

Durand elnök a népek szebb jövőjéről

— Az Estilap eredeti távirata —

Genfből táviratozzák: A Népszövetség tegnapi záróülésén újra betöltötték a hat nem állandó tagsági helyet. A szavazatok ismét Braziliára, Uruguayra, Spanyolországra, Svédországra és Belgiumra, illetve azok delegátusaira estek. Ezután Durand, a Népszövetség elnöke elmondta záróbeszédét, amely mindenekelőtt azt hangsúlyozta, hogy a

közgyűlés a leszerelés kérdésében a közel jövőben összehívandó konferencia ügyét sikeresen oldotta meg. Ami a Népszövetség programját illeti, az most is a régi maradt. Ez pedig a nagy cél: a holnap nagy feladatának előkészítése és egy jobb korszak alapjainak megvetése.

— Eljön még az az idő, —
— ugymond — amikor

megállapíthatjuk, hogy az emberiség színe előtt nincsenek győzők és nincsenek legyőzöttek, nincsenek elnyomottak és zsarnokok, mert mindnyájan egyenlők vagyunk az igazságban és a békében.

Végül az elnök a huszonöt napig tartó hatodik közgyűlést befejezettnek nyilvánította.

Pokolgépés merénylet a Cunard Line egyik legnagyobb hajója ellen

Hogyan menekült meg 1700 utas a haláltól
Borzalmas órák a nyílt tengeren

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: A Cunard Line amerikai hajóstársaság egyik legnagyobb személyszállító hajója, a Berangaria, pénteken 1900 kilométerre járt New-Yorktól, s egyenesen az angol Southamton felé tartott. Reggeli nyolc óra volt, az utasok egy része még aludt, de a hajóskapitány és tisztjei már a reggelinél ültek.

Vidáman beszélgettek, amikor a szikratáviró egyik fiatal hivatalnok sápadtan rontott be az étkezőhelyiségbe:

— Kapitány... kapitány...

Többet nem bírt mondani. A tiszték felugráltak s köréje sereglettek. Faggatták, mi történt, mondja meg. A hivatalnok nagynehezen elmondotta, hogy a hajóstársaság newyorki igazgatóságától távirat érkezett.

— Miféle távirat? — kérdezte a kapitány.

Míthogy a megrémült hivatalnok szaggatottan beszélt, a tiszték felsiettek a szikratáviró helyiségébe és ott csakhamar összeállították a távirat szövegét. Az igazgatóság ezt sürgönyözte a kapitánynak:

W. R. D. Irvine kapitány,
Berangaria parancsnoka,
Berangaria.

Kétségbe nem vonható értesülésünk van arról, hogy a hajón pokolgépet helyeztek el, amely péntek délután négy óra ötven perckor fog felrobbanni. Tüstént tegyen

meg minden intézkedést a hajó megmentésére.

Frien vezérigazgató.

Irvine kapitány elsápadt a távirat elolvasása után. Eppen péntek volt s így ha a pokolgépet délutáni négy óra ötven percig meg nem találják,

a hatalmas szép hajó 1700 utasával együtt a levegőbe röpkölné.

Néhány pillanatnyi gondolkodás után megbizta B. Oram másodka-

pitányt, kutassa végig a hajót s kerítse elő a veszedelmes szerszámot. Oram kapitány tiz megbízható tisztet vett maga mellé s hozzáfogott a hajó átkutatásához. Aki nek fogalma van arról, hogy milyen nagy egy ilyen oceánjáró hajó, elképzelheti, milyen feladatot vállalt magára a kapitány.

Szó sem lehetett arról, hogy minden zeget-zugot kifürkészzenek s csak a gyanusabb csomagokra szorítkoztak.

A kutatást, természetesen a leg-

Az elbuktatott érettségizők szülei Regman prefektusnál

Uj vizsgát kérnek a szülők

Lapunk más helyén beszámolunk a nagyváradai érettségi vizsgák eddigi eredményéről, illetve arról, hogy Dima professzor, a vizsgáztató bizottság elnöke, több diákot nem engedett vizsgára azért, mert, — nem volt tintatartója. A visszautasított diákok szülei képviselőben ma Kepes Samu kereskedő és Baumann Károly CFR. főmérnök fölkeresték dr Regman Miklós prefektust és őt kérték fel a sérelmes ügyben való intervencióra. Előadták, hogy a

vizsga még csak meg sem kezdődött akkor, amikor az elnök a tanulókat kiutasította. Az intézkedés különben nem is volt általános, mert csak egyes kiszemelt diákokat sujtott. Erre való tekintettel kérték a prefektust, tegye lehetővé azt, hogy a fiuk kedden újból vizgázhassanak.

A prefektus megígérte a küldöttségnek, hogy megvizsgálja az ügyet és holnap reggel megadja a választ a szülők kérésére.

nagyobb titokban végezték, az utasok nem tudtak róla semmit.

— A lehető legnagyobb diszkrécióval végezzék munkájukat, — hangzott Irvine kapitány parancsa, — nehogy az utasok bármit is megtudjanak. Hiszen a pánik majdnem olyan szerencsétlenség volna, mint maga a pokolgép.

Az órák gyorsan multak, de a másodkapitány semmit sem talált.

Egymásután törték fel a ládákat, koffereket, hányták össze-vissza a matrózok ágyait és csomagjait, nem találtak semmit. Egy-egy tiszt minden félórában a parancsnoki hidra sietett s jelentette Irvine kapitánynak:

— Még mindig semmi.

A kapitány idegesen nézte óráját, amelyen a mutató már délutáni két órát jelzett. Három órakor a kapitány magához kérte az idősebb tisztet s tanácskozott velük. Ezen az értekezleten abban állapodtak meg, hogy számolni kell most már azzal az eshetőséggel, hogy a pokolgépet nem fogják megtalálni.

— Ebben az esetben — szölt Irvine kapitány —

a hajó négy óra 50 perckor a levegőbe röpkölné.

Igen valószínű, hogy a hajón levők egy része el fog pusztulni, de valószínűnek kell vennünk azt is, hogy egy része megmenekülhet. Azok számára,

akiket a robbanás nem fog megölni, minden lehetővé kell tennünk, hogy megmenekülhessenek.

Az összes mentőcsónakokat tehát vízre kell ereszténünk, ugyszintén a mentőveket is ki kell osztani.

— De hogyan? Ha az utasok észreveszik, hogy a csónakokat leeresztjük, azonnal tudni fogják, hogy valami baj van.

— Az én tervem az, — folytatta a kapitány, — hogy

négy óra 50 percre mentőgyakorlatot fogunk kiírni.

A hajó minden részében kifüggesztjük a táblát, hogy abban az időben mentőgyakorlat lesz és mindenki tartózkodjék a fedélzeten.

A kapitány tervét betűről-betűre végrehajtották. A mentőgyakorlat híre csakhamar elterjedt a hajón és mindenki a fedélzetre sietett. De a tiszték még kabinról-kabinra jártak és

könyörtelenül felkűldték mindenkit a fedélzetre. A matrózok kiosztották a mentőveket, a mentőcsónakokat pedig vízre eresztették.

Négy óra 20 perckor minden előkészület be volt fejezve.

— Mindenki a helyén van? — kérdezte Irvine kapitány.

— Igen, — jelentette Oram másodkapitány —

az összes mentési lehetőséget fel vannak használva.

Apolló mozgó

5, 7 és 9 órákor

Atlantic mozgó

6 és 9 1/4 órákor

Ma, hétfőn utoljára látható

OSZY OSWALDA

NINICHE

című kitűnő 8 felvonásos vígjátékban

Holnap, kedden először

100 HP. szerelmi autó

Érdekesítő sportdráma 7 felvonásban

A főszerepben: REGINALD DENNY

Dorian Filmszínház

Ma, hétfőn premier

Álarcos hölgy

Szentimentális dráma 7 felvonásban

A főszerepben:

Koline, Rimsky,

Nathalie Kovenko

A francia filmművészet remeke

Jön!

„Zaza”

Jön!

Glória Swanson parádés filme

HIREK

Hosszunap

Ma van a zsidóság legnagyobb ünnepe. A nap hangulata ráfekszik egész Váradra. A zsidó templomok zsúfoltak, s fohászok száznak a magasba, hogy a sok megpróbáltatás szenvedőin segítsen az Eg. A megbékélés, a kiengesztelődés ünnepe ez, amely a tisztultabb élet utáni vágy örök szimbólumává marad.

* Orvosi hír. Dr Molnár Vilmos belgyógyász hazaérkezett és rendelését kedden délután megkezdi.

Dr Rottmann Hugó fül-, orr-, gégeorvos szabadságáról megérkezett s rendelését (Bul. Reg. Ferd. 10.) ismét megkezdi.

* Abbaziában napi ellátás különös zabával 25—30 lira. Hízőknak, betegség utáni üdülés, nagyszerű kiszolgálás, csendes kitűnő persióban. Cím: Elena pensio Abbazia. Bővebb felvilágosítást ad a Hegedüs Hirlapiroda. Telefon 458.

* Eljegyzési hír. Románszky István Désről eljegyezte Románszky Edé. (Minden külön értesítés helyett.)

* Őszi és téli angol szövetség újdonságok megérkeztek Szalay férfiniszabóhoz. Clorogariu-utca 9.

* Megjelent az új Erdős Renée könyve Teanó Amaryll egyszerű élete, a Herceg és a Hárifás folytatása. A Meztelen táncos ára 220 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* Flegmann Ármán cég szövet és szörme felöltő újdonságai megérkeztek. Olcsó árak.

* Hackmayer uriszabó üzletében az eredeti angol őszi szövet-különlegességek megérkeztek. Avram Jancu-u. 2.

* Legolcsóbb szappanok a Ninonban nagy választékban kaphatók.

A percek múltak, az utasok lassan kint zúgólni kezdtek.

Hiszen most már megvolt a gyakorlat, — mondták, — mehetnek vissza kabinjainkba.

Atisztek azonban elállották az utat, senkit sem engedtek le a fedélzetről.

— Még nincs befejezve, — válaszolták, — még lesz „valami.”

Az utasok jót nevettek ezen a valamin, s nem is sejtették, hogy mit gondolnak a tiszték a valami alatt. Az idő mult, s végül

a hajó összes órái 4 óra 50 percet mutattak. A tiszték jelentősen egymásra néztek, egyik-másik elsápadt,

de a többség hideg nyugalmat erőltetett magára. Ismét múltak a percek, a hajó orrán 5 órát trombitáltak, s a pokolgép még mindig nem robbant fel.

Irvine kapitány este hét óráig várt s amikor ebben az időben sem történt semmi, elhatározta, hogy a „mentési gyakorlatokat” befejeztesse.

A kürt felharsant, a csónakokat bevonták, a mentőveket összehozták és az utasok nevetve bosszankodva oszladoztak széjjel. Csak amikor Southampton-ba értek, akkor tudták meg, hogy a mentőgyakorlatnak milyen komoly háttere volt. Itt már részletes távirat várta a Berengaria kapitányát. Ebben a táviratban a Cunard Line igazgatófőnöke szabatosan elmondotta, hogy

a Berengaria ellen merényletet terveztek,

a pokolgépet pontosan megszerkesztették, úgy volt beállítva, hogy péntek délután

négy óra 50 perckor csakugyan felrobbanjon.

A merénylők tévedése következtében azonban

azt a keziböröndöt, amelyben a pokolgépet elhelyezték, későn adták fel

és így már nem juthatott el a Berengaria fedélzetére. A raktárban találták meg, a rendőrségnek beszovalgáltatták s még idejében ártalmatlanná tették.

A szakértők véleménye szerint, ha a pokolgép felrobban, akkor a Berengaria menthetetlenül elpusztult volna.

Vásznak, csillomnak megbízható minőségben LEITNER MARTON Rt-nél vehet.

KÜLFÖLDI SPORTEREDMÉNYEK.

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapest: I. oszt. futbalcsapatok bajnoki mérkőzése: MTK-UTE 2:1 (1:1); VAC-Vasasa 2:2 (2:1)

Prága: Slavia-FTC 3:1 (2:0)

Bécs: Spanyolország-Ausztria 1:0

Megjelent Bashkirtsefi „Intimi vallomása” A világhírű „Napló”-ból kihagyott intim részletek első szerelméről. — Ára 150 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

ERTESITÉS

Értesitem Nagyvárad város közönségét, hogy több mint egy évi párisi tanulmányutamról hazaérkeztem és edes apám Weisz E. Zsigmond üzletébe, mint társ beléptem, hol a technikai vezetést átvettem. Edes apám, több mint 35 éve fennálló üzlete és jó hírneve garancia arra, hogy nemcsak a legjobb, de egyben a legdivatósabb ruhákat fogjuk műhelyünkben, személyes felügyeletünk alatt készíteni. Raktárunkon állandó nagy választék angol és skót divatszövetekben, melyek a legolcsóbban és legjobb kivitelben kerülnek forgalomba. A párisi szabászati akadémián levő összeköttetésem révén minden időben elsőnek kapom meg az uralkodó divatújdonságokat és így módjában van Nagyvárad és környéke ur közönségének ezt nálam, első forrásból beszerezni. Őszi és téli divat-szövetújdonságaim megérkeztek.

Tisztelettel

Weisz Géza,

a Weisz E. Zsigmond és Fia cég, belfagya.

Mah-Yong

játékszabályok és elszámolás ára 40 lei

Kapható a Hegedüs Hirlapirodában

Új könyvekre pénzt ne költösn

Olcsón ad HEGEDÜS kölcsön!

Újdonságok kölcsönkönyvtára!

Weisz Pál

Fischmann Éva

angol és francia nődivat szalon

Rimanóczy-utca 12.

Szörncárunk óriási választékban MASITS szücsüzletében Vlahuța (Sz. János-u.) 2.

Több diákokot visszautasítottak a váradai érettségi vizsgákon

Akiket a fínlatartó döntött bajba — Hogyan fest Dima professor jóindulata — a gyakorlatban

Legutóbbi számában közölte az Estilap Gheorge Dima kolozsvári egyetemi tanárnak, a nagyváradai érettségi vizsgáztató bizottság elnökének „megnyugtató” nyilatkozatát. Az Estilapnak adott e nyilatkozatában

kijelentette az elnök, hogy az érettségén a legnagyobb jóindulatot fogja tanusítani.

Örömmel regisztráltuk a megnyugtató nyilatkozatot, mert tudtuk, hogy Anghelescu közoktatásügyi miniszter érettségitörvénye amúgy is elég nehézséget ró a vizsgára jelentkező diákok elé. A tegnapi nap azonban igen kellemetlen meglepetéssel cájolt rá a vizsgáztató bizottság elnökének beígért jóakarátára.

Dima professor ugyanis a vasárnapi írásbeli vizsgáról tömegesen utasította vissza a tanulókat, pusztán formai okok miatt.

Majláth Iván (Nagybánya) és Alföldi Károly bakalaurátusokkal még pénteken történt, hogy

vizsgájukat felfüggesztették azért, mert néhány ártatlan szót váltottak egymással.

Vasárnap aztán még eklatánsabb módon nyilatkozott meg az elnök hangsúlyozott jóindulata.

Több tanulózt visszavetett azért, mert nem hozott magával tintát.

Az ilyen okból visszautasítottak közül följegyeztük: Manyák József (Nagykaroly), Linczinger Sándor, Baumann István és Kepes Endre nevét, akik részint elfelejtettek magukkal hozni tintát, részint a pénteki vizsga után ott hagyták a teremben, ahol azonban vasárnap már nem találták azt meg.

Egy regátbéli román lányt is visszautasított az elnök azért, mert nem volt tintája, jöllenet, a diákok egybehangzó kijelentése szerint több betenyési diákok, akinek nem volt tintája, vizsgára engedett az elnök.

Jellemző, hogy amikor az egyik visszautasított fiú a pedellushoz szaladt tintáért, maga a vizsgáztató bizottságnak egyik (szintén regátbéli tagja) biztatta, hogy kérje meg az elnököt, talán mégis megengedi, hogy tovább vizsgázhasson. Persze, hiába. Suhajda Antal

azért vetették vissza, mert néhány perccel elkésve érkezett a vizsgára.

A francia és román írásbeli vizsgán — a szabályzatra való hivatkozással megtiltották a tanulóknak a szótár használatát, azzal, hogy ha valamely szót nem ismernek, — azt kérdezzék meg a vizsgáztató tanártól. Ennek ellenére

Dima professor — két-három szó kivételével — nem adta meg a tanulóknak az előírt felvilágosítást.

Ilyen körülmények között elképzelhetjük, hogy milyen eredmény-

nyel végződhetnek csupán az írásbeli vizsgák. Dima elnök ugyan — ismételtén meg akarván győzni jóindulatáról — megmutatta nekünk, hogy például franciából milyen könnyű szöveget kaptak a vizsgázók (románra való) fordításra, de viszont megfélekedett arról, hogy

a tanulók legtöbbje, például a premontrei főgimnázium volt növendékei, alig két éve tanulnak franciául,

tehát, rajtuk kívül álló okoknál fogva édeskevés haladást tehetek ebben a nyelvben.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a szociális szempontokat sem. A vizsgadíj 800 lej s tekintve, hogy pótérettségiről van szó, eddig

1600 lej. Hozzájárul ehhez az utiköltség és a több napi ellátás is, ami tekintve, hogy a tanulók nagy része Szatmárról, Nagyváradról, Máramaroszigetről utazott Váradra, szintén tekintélyes summa. Csak éppen melleleg említjük meg, hogy

a szegény diákok, akiket az ilyen apróságokkal nem történő érettségi-törvény rendelt oly messziről Váradra, a vasúton semmiféle kedvezményben nem részesültek.

A vizsga nélkül elbuktatott tanulók közül többen fölkeresték tegnap Nes Teodort, a Gojdu-liceum igazgatóját, akit arra kértek, hogy — érettségi bizonyítvány helyett — legalább adja vissza nekik a

vizsgadíjat. Jellemző volt a helyzetre az igazgató válasza:

— A vizsgákért Isten és ember előtt egyedül az elnök ur felelős. Forduljanak őhozzá!

Dima professor viszont kijelentette, hogy csak a miniszter adhatja vissza a pénzt.

De amíg egy szegény diák eljut odáig...

Kedden délelőtt hirdetik ki az írásbeli vizsgák eredményét, hogy aztán azok számára, akiknek az írásbeli sikerült, megkezdődhessen a szóbeli érettségi. Talán még nem késő, hogy a vizsgáztató bizottság elnökét figyelmeztessük első nyilatkozatára, amelyet magyar nyelven tett az Estilap munkatársa előtt, s amelyben jóindulatot és megértést ígért a vizsgázókkal szemben. Dima professor nagy-képzetségi, komoly ember, aki nem lehet fiatal életnek, jövő existenciáknak elgáncsolója.

Megverték Nagyvárad válogatott futballcsapatát Aradon

Ströck kapust súlyos sebesüléssel kórházba szállították

A futballsportban régi két rivális Nagyvárad és Arad. A szerencse, vagy a külböb képességek magyarazzák-e, bajos eldönteni, tény azonban, hogy gyakran Arad kerül ki győztesen a városközi küzdelmekből. Tegnap is egyetlen góldifferenciával — ami még hozzá tizenegyesből esett — Arad lett a győztes a Várad színeit reprezentáló csapattal szemben.

Az első félidőben Arad volt fölényben, a másodikban Várad. A meccs vége felé pedig a váradiaiak olyan iramot diktáltak, hogy minden pillanat meghozhatta volna legalább is a kiegyenlítést. A küzdelem már az első percben hevesen indul. Az aradiak lefutnak és Auer beadásából Szabó a második percben megszerzi a vezető gólt. További aradi támadás során Auer újabb beadásával Szabó a 37-ik percben Ströck kezei közt gölba lövi a lapdát. A második félidő váradiai támadással indul és Ströck Albi a 9-ik percben védhetetlen gólt lö. Változó játék után a 22-ik percben 11-es büntető rugást ítélt az egyébként objektív Nagy Lajos kolozsvári bíró. A büntetőből születik meg az aradiak harmadik — és győzelmet jelentő gólja. Várad még belefekszik a játékba, s a 34-ik percben Berkessy beadásából Rónay lövi az egész mérkőzés legragyogóbb gólját, de ez már csak szépít az eredményen, amely így 3:2 arányban a váradiaiak vereségét jelentette.

Érdekes, hogy a váradiaiak el-

len megítélt 11-es rugásnál Ströck kapus olyan vehemensen vetette magát a lapdára, hogy súlyos sérülést szenvedett és kórházba kellett szállítani.

Az aradi csapatból kitűntek Mágosi, Gencsi, Pálinkás, Weichfeld és Barbu II. A váradiaiak közül Berkessy III., Ströck II., Ströck III., Csomag és Rónay voltak pompás formában.

Érdekes török vendég Nagyváradon

Az új Törökország — Kemal pasha A Mossul-kérdés

A megújuló török birodalomnak egyik reprezentánsa Nouredyn bej, az angorai földművelésügyi kormányzat miniszteri tanácsosa, aki hazájában az állattenyésztési ügyek intézője, tanulmányútján Balázs Ernő, a Nagyváradról elszármazott kitűnő gazdasági szakember társaságában átutazóban pár napot Nagyváradon töltött. A megnyerő modoru török ur, aki Pesten végzte az állatorvosi főiskolát és hibátlan kiejtéssel beszéli a magyar nyelvet, fogadta az Estilap munkatársát s érdekesen nyilatkozott az újjáéledő török birodalomról. Kemálról, a Mossul kérdéssről és Törökország fejlődésének új irányáról. Előadásából kiszinesedik a Kelet újjászülető birodalmának lüktető képe, egy nemzetnek önállóságáért vívott gigászi harca és az a mindenkifelelt álló hazaszeretet, amely érthetővé teszi az új Törökországnak rohamos fejlődését.

— A régi időkben — kezdi elő-

adását a bey — az ottomán birodalom nem volt egységes nemzeti állam, hanem különböző népeket egybeolvasztó monarchia. Ez a birodalom a nagy háboru következménye folytán megcsunkult és a sevresi béke után területének nagyrészt — néhány vármegye kivételével elvesztette és a megmaradt területén is csak képletesen uralkodott. A görögök megszállották Szmírnát, az olaszok Adaliát, a franciák Adanat és Kilikát, Mossul felől pedig az angolok veszélyeztették az ország déli részét. Törökország teljesen le volt fejezve és az országban a veszett háboru az elégedetlenséget fokozta.

— A konstantinápolyi kormány a szultán és környezete teljesen tehetetlenül vergődött. Ebben a szituációban kezdte meg a szervezkedést Kemal pasha, akit ebben az időben a keleti hadsereg leszerelésével biztak meg. Kemal hajóra szállt, az angolok megsejtve a veszedelmet, amit fellépése jelent

Carmen gyermekcipők!

valamint fiú és leányka iskolacipők

Ujfalussy

Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 4. sz.

egy cirkálót küldtek utána, de már sikerült partraszállania és Scosban indította meg a nemzeti felszabadulás nagy küzdelmét. A mozgalom hamar erőre kapott és Konstantinápoly, amely ebben az időben megszállás alatt állott, nem jó szemmel nézte Kemál térhódítását.

— Megindult a harc. Előbb csak guerillaharcok, később Izmet bey jelenlegi miniszterelnök és Kiazin Kara Bėku pasa támogatásával reguláris felszabadító harcok. A győzelmek eredménye lett a franciákkal kötött fegyverszüneti szerződés és az örményekkel való béke. Harc és újabb harc a győzelemig.

— Már Lloyd George Londonba hívja a törökök képviselőit, Franklin Bouillon pedig Angorába siet és létrejön a francia-török megállapodás. 1922 augusztusában Kemál megindítja a döntő offenzívát, következménye a lausannei békeszerződés, amely olyan függetlenséget biztosít Törökországnak, amilyen Nagy Szulejman óta nem volt. A szultán a harcok folyamán lázadást akart szítani, mire Kemál csapatai bevonultak Konstantinápolyba és az első nemzeti hadsereg bevonulása után a szultán angol cirkálók fedezete mellett elszökött Konstantinápolyból. Egy év múlva már a szultán hozzátartozói is száműzetésbe mennek és a régi ottomán állam helyén kibontakozik az új török birodalom.

— Megkezdí munkáját az angorai nemzetgyűlés, amelyben a legdemokratikusabb alapon választott népképviselők ülnek. A nők kivételével minden állampolgárnak van választójoga.

Mossul kérdés.

— Törökország legégetőbb problémája ma a Mossul. A történelmi fejlődés során ez a terület mindig török volt. Geográfiai szempontból is Törökországhoz tartozott. Gazdaságilag pedig petroleumforrások gazdagsága teszi nélkülözhetelenné az ország számára. Mossul népe naponkénti lázadásokkal adja tanujelét annak az óhajának, hogy Törökországhoz akar ismét tartozni.

— Az angolok a fegyverszüneti szerződést megszegve, vetették meg lábukat e területen, amely jogilag ma is török szuverénitása alatt áll. Az angolok staratégiai szempontból ragaszkodnak hozzá, no meg az angol tőke érezve a petroleumszagot igyekszik e területet megkaparintani. Törökország nem mond le soha a Mossulról és ragaszkodik ahhoz, hogy népszavazás döntse el hovatartozandóságát.

Kemal pasa

— Minden létező, ennek a történelmi férfiúnak nevéhez fűződik. A negyven év körüli katona már a nagy háboruban feltűnt és azóta egyre felfelé halad. Kiváló katona, aki külföldi iskolákat végzett és a meggyőződés olyan ereje sugárzik lenyéből, ami a legegyszerűbb embertől felfelé lebilincselő hatással van. Valósággal fantáziálja a népet és minden eszközt felhasznál, hogy modernségét a külső megnyilvánulásban is kifejezésre juttassa. Fez helyett kalap! adta ki a jelszót pár hónappal ezelőtt és ma már a férfiak kalapot viselnek Törökországban. Nagy ki-

terjedésű földbirtoka van, ahol mintagazdaságot rendez be. Engem többször meghívott birtokára és különböző szakkérdésekben kikérte véleményemet.

A nép valósággal rajong érte. A demokrácia nála nem üres jelszó. A köztársasági elnök palotája a legegyszerűbb paraszt számára is nyitva áll. Akárhányszor maga is vendége valamelyik egyszerű embernek. Tanácsot osztogat, parancsot ad és főleg a korrupciót üldözi. Környezetét egytől-egyig európai műveltségű férfiakból szedte

össze és a mai török diplomáciai kar képzett, kiváló fiatal diplomatakból áll.

— Angora ma egy nyüzsgő méhkas, az ujjaépités városa. Konstantinápoly a szórakozások helye, politikai jelentősége elveszett, most már csak az a cél, hogy nagy nemzetközi kereskedelmi várossá fejlesszük.

— Megmutatjuk Európának — fejezi be előadását a bey — hogy a török nép élni akar és méltó az önállóságra.

Tízmillió lejes hitelezési család

két előkelő ceglédi kereskedő letartóztatása, hosszunap előestéjén

— Budapesti tudósítónk távirata —

A kecskeméti királyi ügyészség utasítására, a ceglédi rendőrség tegnap délután előzetes letartóztatásba helyezte két ceglédi textilnagyereskedőt, Steinfeld Jenőt és Steinfeld Aladárt. A ceglédi kereskedők között óriási felűnést keltett a nagy zsidó ünnep előestéjén való váratlan letartóztatás, amelynek előzményei a következők:

Ez év júliusában és augusztusában a budapesti textilnagyereskedőket végiglátogatta a jőnevű Steinfeld-testvérek ceglédi textilcég két főnöke, Steinfeld Jenő és Aladár. Mindenütt hitelbe kértek árut és tekintettel arra, hogy a budapesti nagykereskedők Ceglédre a legjobb információkat kapták a Steinfeld-cégről, kaptak is hitelbe árut.

Körülbelül három és fél millió értékű árut, — ami tízenkét millió lejnek felel meg, — szedték össze és azt nyomban magukkal is vitték.

Amikor fizetésre került a sor, a nagy ceglédi cég a budapesti kereskedők nagy ijedelmére, fizetésképtelenséget jelentett. A budapesti Hitelezői Védegyletben tömörült hitelezők elhatározták, hogy követelésükből egy fillért sem engednek. A hitelezők szerint ugyanis okiratok igazolták, hogy a Steinfeld-cég fondorlatosan vett árut hitelbe akkor, amikor a bekövetkező fizetésképtelenség az árnyékát már nagyon is előrevetette.

Ezért család és okirathamítás címén följelentették a nagy ceglédi textilkereskedés két főnökét. A bünyügyi följelentés tegnap leérkezett a kecskeméti királyi ügyészségre, ahol helyt adtak a hitelezők kérésének és utasították a ceglédi rendőrséget, hogy Steinfeld Jenőt és Aladárt tartóztassa le.

A kecskeméti ügyészség utasítása alapján, a ceglédi rendőrség tegnap le is tartóztatta a két Steinfeldet.

Diákegyenruhák

előírás szerint **Biró Lászlónál** készülnek a legjutányosabban.

Mérték után, tartós szövetből, 1300 leitől kezdve

Biró László uri és diákegyenruha szabó

Strada Clorogariu (volt Uri-utca) 24 sz.

Házhelyek eladó

Strada Fűzes-utca és Fácán-soron. Rendkívül olcsó árak és kedvező fizetési feltételek

1970

Ertekezhetni Topsálnál Str. Lázár Gy. 20. (v. Uri-utca) 56.

Sürgősen eladó

egészben vagy felerészben

IPARTELEP

vasutvágány mellett, épületek azonnal elfoglalhatók, értekezni tulajdonosnál

Record kalapgyár Leikovits Herimann

Avram Iancu-utca 14.

Párisi női divat újdonságaim megtekintése céljából kérem szíves látogatását

SZILAGYI

Ferdinand király-ut 3. sz.

Iskolatáskák Farkas-Aruház Nic. Torga 5.

Zboray és Dr Andriská

Nagyvárad legrégebb szűcsés szőrme nagyáruházában Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 8. szám alatt

Szőrmeárúk nagyválasztékban Hosszu sil bunda 11.000 leitől

1969

A régi Várad romantikus esztendei

EMBEREK ÉS TORTÉNETEK

Írta: MARTON MANO

(40)

Még itt hamarjában

egy híres orfeumi tréfa,

előtt tovább mennénk.

A százesztendőss Sas-fogadó udvarán tanyázott nyárevadán az orfeum. Már nem zenget rá s még nem kabaré. Nagy Endre még esténként Bodrogi komikus úr mókáin nevetett s legfeljebb Aufrichték, Áronék kedves zsurján villant ki szelímes és csipős imposztorságraiból a későbbi nagy konferanrszié oroszlankörme. Az orfeumban életunt artisták dano-lászták egyforma elaggott kup-likat, éltes nőimitátorok csi-pogtak diskant sanzónokat; egy-egy csinos balettszoknyás nőcske táncolt csintalanul, s amikor a lábacskaí majd fel-akadtak a zsinórpádon, ör-öngve üvöltötte a t. publikum:
— Szolid műsor, családok is megtekinthetik!

Voltak kis unalmas jelenetek, possék, s a hős, a jellem, a bonviván és az apa rendszerint Szücs Laci nevű derék énekes volt.

A terített asztalok körül pedig tühegyü bajuszával, kis fekete baretjével Hillinger Leopold, a gazda sündörgött, kedves, jókedvű, vidám öreg kocsmáros. Leopold maga is végig-pompolta vendégeivel az éjszaka-kát, a fia, a komor Miksa szintén jóvéri legény, sok gall-erát csinált az öltözökben, jó hogy kéznél volt a ház megha-lalmazott minisztere, a főúr. Ez a főúr pedig Nyenő volt, a Weiszberger dinasztiaiból, gaz-da, vendég egyformán bizott benne, meg a ceruzájában. Nyenő rajongott a fiatalságért, helyet ő avatott be a szepa-ték titkaiba. Csak az idegent nem szerette. Minek az ide-gennek orfeum? Egy este is valami vidéki doktor vacsorá-zott. Levesen kezdte. Aztán nagy lármával zörgeti oda a táborat és felháborodva mutat a lányérjára:

— Nézze kérem, mi ez?

Jenő néz-néz:

— Ez? Hát mi volna?

— Mi volna? Légy. Egy légy kérem.

— Légy? ámuldozott Nyenő légy, persze, csakugyan. Azt gondoltam egy nyul...

Kedélyes, otthonos hangulat volt itt mindig, pláne az újság-rosk asztalánál csoda kedv, itt volt a helye Korda Sándornak, a nagy mesélőnek, itt üldögélt jellemző gesztusokkal hado-lászva Kurländer Ede s gyer-meki andaléddal ámuló Mi-ly Adolf, aki a szinpadai bo-rodalmakat nem szerette. Fel szokott kiáltani a bretilire:

— Nagyon fogom kérni, kis agysád, tessék azt a csókot nyújtani Alfrédnek!

... Igen, egyszer új nő jött, gynevezett első szám, aki fel-

lépése előtt bizonyos dolyiós allűrrel nézte le Váradot. Este aztán, a debün önagysága el-énekli a dalát: Tapsolj csak édes, tapsolj csak drága... Hangja, szegény odvas iharla-hangocsa főképp a recitativok-ban — hogy is mondjam — érvényesült. De mindegy. A dal elhangzott, egy bájos mo-soly, kecses pukedli és dör-gött a taps. Főképp a zongora két oldalán tapsoltak, egyik felől Czeglédy Pista, másfelől Ha-lász Lajos. És mindjárt mind-ketten fel is hajítottak egy-egy hatalmas bukétát a művész-nőnek. A művész nő meghatot-tan hajolt le a virágért,

s abban a pillanatban a mint meghajolt, a két csokor villámgyorsan repült vissza a zongora mellé.

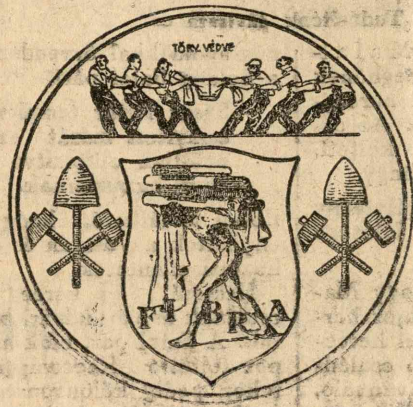
A tisztelt habituek ugyanis spárgán rántották vissza a kö-zönség hallatlan gaudiumára. (Folytatom.)

Megnyílt Bukarestben

a petroléumtermelők nemzetközi kongresszusa

Bukarestből jelenti a Rador: Tegnap, vasárnap nyitották meg Bukarestben a petroléum-termelők nemzetközi kongressz-usát, amelyre rengeteg ide-gen érkezett a román főváros-ba. Délelőtt a Fundatia Carol nagytermében nyitotta meg Tancred Constantinescu ipariügyi miniszter a kongresszust. Ghica a herceg a ro-mán petroléumtermelők nevé-ben üdvözölte a nagygyűlést. Beszédében hangsúlyozta azt, hogy az Európa minden tájá-

ról összegyűlt vendégeket el-viszik a román petroléumfor-rásokhoz, hogy láthassák az ország mérhetlen gazdagsá-gát. Cartner angol delegá-tus beszéde után Glinz német kiküldött, a berlini politechni-kum igazgatója tartott na-gyobb beszédet, amelyet lelkes ováció fogadott. A kongressz-us elnökevé Urazek ke-reskedelmi államtitkárt választották meg. Az üléseket ma folytatják.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagy-érdemű közönséget, hogy negyven év óta világszerte elismert eredeti legjobb

GUTTMANN-féle

eiszakithatlan ruháinknak, rag-lánjainknak, valamint előírássos is-kolai egyenruháinknak eladásával

ORADEA-MARE és VIDEKÉRE a LUKÁCS FERENC & Co céget Str. Alexandrii (Teleki-utca 2)

biztuk meg, amely cég ezen összes cikkeinket EREDETI GYÁRI ÁRON bo-csajtja a t. vevőközönség rendelke-zésére.

Kiváló tisztelettel

FIBRA R. T. Str. Tache Ionescu 10

Szives tudomására adjuk t. vevőközönségünknek, hogy a kiváló gyártmányu

Guttman-féle raglánok és diákegyenruhák ked-vezményes feltételű eladását október 1-én megkezdjük

Gyári árajánlat: Tízta gypju dublé FERFI-RAGLAN minden nagyrágban

Kp.	3 hó	5 hó
2800.—	2940.—	3150.—

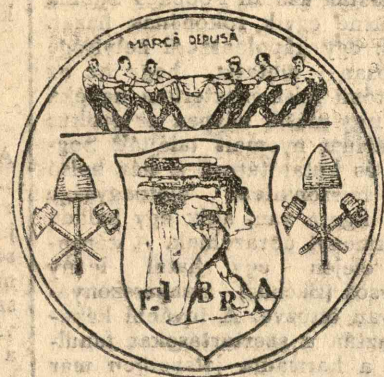
Szülők figyelmébe!

Előírássos diákegyenruhák 32—36 (rövid nadrág)	1240.—	1300.—	1365.—
38—42 " " " " " "	1680.—	1760.—	1840.—

Iskoláknak, intézeteknek 5% külön engedmény.

További szives pártfogást kér teljes tisztelettel

LUKÁCS FERENC & Co Str. Alexandrii 2. szám.

A szerkesztő üzenetei

Archaeológus. Ha a Pompejiben folyó ásások legutóbbi husz esztendejének az eredményeit ismereni akarja, úgy ajánljuk — (ha ugyan tud olaszul, mert más nyelven, tudtunkkal, még nem jelent meg) — olvassa el Antonio Sogliano Guida di Pompei (Pompeji utmutató) c. munkáját, amely tökéletesnek mondott összefoglalása a legutóbbi idők feltáró munkájának.

Sogliano könyvének lényegét pár sorban azért itt adjuk: A kutatások minden kétséget kizáróan megállapították, hogy a város nyilvános élete a Forum környékén zajlott, míg ettől nyugatra a tenger közelében voltak a kereskedők férőhelyei. Az új ásások legnagyobbbrészt a villákból és magánlakásokból álló városnegyedet hozták napvilágra. A gazdagok e negyedében találták — mint Sogliano könyve nevezi — a Via dell'Abbondanza-t a „Bőség útja”-t, amely ut a római és főleg a pompeji magánélet megismeréséhez szolgáltatott új adatokat. Felszínre hozták régi római butorokat, amelyeknek bronzveretük volt és egyes házakban olyan vasból levő tolozárakra akadtak, amelyek a ma használatos tolozárakhoz szinte tökéletesen hasonlítanak. Pompás művészi falfestményeket és domborműveket fedeztek fel egy pompeji villa falán. Az egyik kőpen az van megörökítve, amint Pompejus, Krisztus előtt 79-ben hadikocsiján bevonult Rómába és négy elefánt húzta hadikocsiját. Egy másik falfestményen a Bacchus-misztérium látható, ismét másikon pedig Homeros, amint énekel. Van egy relief, amely Hektor halálát — és van egy másik, amely Priamos elbukását ábrázolja. Képeket egy pálinkamérést: hordókkal, háromlábu bronztartókkal és kis agyagpoharakkal. A Bőség útjának végén egy ház előtt rábukkantak a pompeji ifjuság labdázóhelyére.

Felásták azután Poppaea Sabina császárné egyik rokonának házát. E ház egy kápolnaszerű helyisége világosan mutatja, hogy az az egyiptomi Izisz-misztérium hajléka volt. Egy másik házban az erfikus misztérium nyomait találták Sogliano és kutatótársai. E ház belső falán huszonkilenc életnagyságú vörös figura van, akik egy haladó cselekményt ábrázolnak. A képsorozat elején egy fiatal leány Dionysos (Bachus) menyasszonyának van öltözve. A további képeken aztán a szertartásokat tanulja és a harmadik jelenetben már ételt hord a misztikus ebédre. A következő képek a szimbolikus ujjászületést, a hősnő szenvedését és végül feltámadását ábrázolják, úgy, hogy az utolsó képen már mint bacchansnő jelentkezik Dionysos menyasszonya.

Csupa ilyen pompás kulturális kincs feltárájáról számol be Sogliano könyve.

Cercle Français. Az illető ur tudomásunk szerint jelenleg Franciaországban, az Atlanti-Oceán partján levő Saint-Nazaire városka liceumának tanára. Váradi helyét még nem töltötték be.

Erett. A sch betűcsoportot görög szavakban sohasem kell németesen s-nek olvasni, hanem mindig sz-kh-nak, vagy sz-k-nak. Te-

DAYRAL & TAUBER LTD LONDON

Anglia legnagyobb divatszövet cég romániai vezérképviselője és főraktára:

Deutsch Posztóáruház Str. Av. Iancu (Kossuth-u.) 1.

hát: schisma = szkizma; scholion = szkolion és idetartoznék még: ischias = iszkiász, azonban ezt a szót a köznyelv már annyira iszkiásként fogadta be, hogy majdnem meddőnek lehet mondani a korrekt kiejtéséért való harcot.

Orosz. Dosztojevszkijről szóló abszolut irodalmi értékű tanulmány az André Suarés-é, a modern francia irodalom e kiválóságáé. Magyar nyelven a Kultura kiadásában jelent meg.

Délszaki. Marokkó 1912 óta francia protektorátus alatt. A marokkói szultán egy francia kormányzó (résident-général) útján és egyben annak felügyelete alatt kormányoz. Marokkó egyes városainak: Casablancának, Feznek, Meknesnek stb. a franciák által történt megszállása azonban viszszenyulik 1907-be, az emlékezetes marokkói krízis idejébe.

Az olasz királyi hercegnő szerelmi házassága

Heléna királyné bátorította fel Hesseni Fülöp herceget — A pápa gyönyörű nászajándéka.

— Tudósítónk távirata —

Hírt adott az Estilap Mafalda olasz királyi hercegnőnek Hesseni Fülöp német herceggel történt egybekeléséről. Az esküvő nagy meglepetést keltett, mert mindenki azt hitte, hogy

a szépséges olasz királyleány a belga trónörökös felesége lesz.

A meglepetést fokozza, hogy Mafalda kir. hercegnő egy bajor herceg felesége lett, egy olyan herceggel, aki még csak uralkodó családból sem származik. Nyilvánvaló, hogy most is az olasz királyi házban már szinte tradícióvá vált szerelmi házasságról van szó. — Mint ismeretes, Jolanda, az idősebbik királyleány is szerelmi házasságot kötött Calvi di Bergolo gróffal.

A Corriere della Sera tudósítójának egy udvarhölgy részletesen elbeszélte, hogy mik voltak az előzményei Mafalda kir. hercegnő eljegyzésének. A hercegnő vőlegényét Rómában ismerte meg ezelőtt két évvel, egy kiállításon.

A kis feketeszemű királyleány a karcsu, magas, szőke fiatalember azonnal megtetszett.

A bajor herceg, a német excsászár unokaöccse, még csak nem is remélhette, hogy valaha trónra jut. Ezért nem volt annyi merészsége, hogy a szép Mafalda kezét megkérje. Mafalda kir. hercegnő szívének titkát közölte édesanyjával, az olasz királynővel és amikor a fiatal pár ez év tavaszán egy bordigherai kerti ünnepélyen találkozott,

Heléna királynő bátorította fel a herceget, aki ekkor meg is kérte Mafalda hercegnő kezét.

A fiatal pár egybekelését kisebb bonyodalmak nehezítették meg. A hesseni herceg protestáns, menyasszonya pedig katolikus. A házassághoz tehát

pápai engedélyre volt szükség amit a pápa nem is tagadott meg.

Az esküvő a katolikus egyház szertartása szerint ment végbe, a születendő gyermekeket szintén katolikus hitben fogják felnevelni. A pápa egyébként csodaszép

nászajándékkal örvendeztette meg a boldog fiatal párt.

Szent Péter templomának kicsinyített mását aranyból és ezüstből elkészítve küldte el az új házaspárnak.

Ebből is látható, hogy mennyire enyhültek a Vatikán és a Quirinál közötti ellentétek.

Hesseni Fülöp herceg legénybucsjának napján udvari bált tartottak. A fiatal pár, csak az első napot töltötte Racconigiben, pénteken pedig különvonaton Frankfurtba utazott, amelynek közelében a hesseni hercegi család kastélyában fogják házasságuk első éveit eltölteni.

Tábla-ablaküvegeket

asztalosoknak és építésszeknek nagyon olcsón szállítunk.

GYARI LERAKAT!
Kartelen kívüli árak!

FRATII KOMLOS TESTV.

Oradea-Mare—Nagyvárad
Str. N. Iorga (Zöldfa-u.) 13 sz.
Telefon 372.

FEST! TISZTIT!

Kalinovcsán

Zöldfa-passage 81

MOS 1404 VASAL

A

Dreher-Haggenmacher
Nagyvárad Sörgyár rt.
legujabb világos sör
specialitása

1359

ŐSZI SÖR

mindenütt kapható már.

Költözködés miatt mélyen leszállított árak!

Prima Loden kalap 190
Ita " " 250
Pichler " " 250
Gyukits " " 500
Habig " " 550
3 drb prima kemény gallér — — — 100
1 drb puha gallér 19
1 drb gummi kabát 780

Atmeneti kabátok és fehérműek
nagyon olcsó árban

HOLLOS

uridivatüzlet, Ferdinand király-ut 3.

Játékok FARKAS-Aruházban
Nic. Iorga 5.

Bőrkeztűk, Divatmellények, Harisnyák

2011

és rövidárak az elismert előnyös árak

Klein Sándor és Tó

Episcop Ciorogariu (Urij-utca) 1.

Női ruhaszövetek, kabátkelemek, belsőruha nagy választékban LEITNER MARTON Rt.

Nógrádi József

angol és francia uriszabó
Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 10. Kizárólag csak angol anyagból dolgozik.

1960

Orth. kóser

vendéglőmet kerihelyiséggel

bővítettem ki.

Berkovits Mihályné

Str. N. Iorga (Zöldfa-utca) 19.
(Itj. Weisz Bernát céggel szembe)
ismert kitűnő konyha! Mérsékelt árak

Fienell és barchend üdönségaink megérkeztek. LEITNER MARTON RT.

Ridikulók FARKAS-Aruházban
Nic. Iorga 5.

Mielőtt **BUTORT** vásárolna, **DANIBERG és WALDNER** butornagyáruház
tekintse meg Wallerstein Ferenc Utódai Str. Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 19. sz.

Kedd, 1925. szeptember 29.

Köszeghy főmérnök válasza a lisszi főorvosnak

A köztisztasági állapotok...

Ma Köszeghy József városi főmérnökötől ma a következő levelet kaptuk:

Szerkesztő ur, tisztelt Barátom! Köszönöm a város főmedikusának, Esti Lap vasárnapi száma szerkesztőjének, hogy Váradon az utcák tisztasága hihetetlenül lezüllett s szerinte innen van a város közegészségügyének sok hátránya.

Erről a lezüllesről akarok néhány szót elmondani, miután a lap engem is aposztrofált.

A háboru előtti viszonyokhoz képest tényleg van egy kis visszacsúszás, de nem a külvárosi utcákon, hanem a nagypiacon.

Ennek pedig az az oka, hogy a nagy vásártér minden részén kifoghatnak a paraszt szekerek, sőt a város többi utcáin is kifoghat minden terhes szekér, a rendőrség ebben öket meg nem akadályozza. A háboru előtt csak a szénapiacra és a laci konyhák mögött volt szabad a szekereknek kifogni, arról pedig, hogy bármelyik utcán eltehesse a szekerek, szó se lehetett. A kocsioknak magán szállásukra, szállóhelyekre kellett bevonulniuk.

Mi sem természetesebb, hogy az ilyen szekér otthagyja névjegyét minden standon; ez az oka annak, hogy a nagyvásártér is, sok helyen az utca képe is szennyes. — Mert ahhoz, hogy az ilyen önkényes standokat a város rendezze és tisztán tarthassa, háromszor akkora költség is kevés volna.

Nem áll azonban az, hogy a külvárosi utcák lezüllette volna köztisztaság dolgában; ott csak a burkolatok rosszabbak, mint a háboru előtt. Ennek pedig az az oka, hogy a Koróskő burkolat javításokra nem rendelkezünk kellő fedezettel. A műszaki ügyosztály folyton kéri a megfelelő fedezetet, de nem kapja. Sőt a köztisztaság ellátására szükséges pénzt sem bocsáthatja idejében a város rendelkezésünkre, mert nincs pénze. A köztisztasági üzemnek ma is 400.000 lei esedékes követeleván a városi pénztárral szemben. Mindennek dacára a külvárosi köztisztaság soha sem volt jobb, mint ma.

A város igazgatásában a köztisztasági szerv nem változott; ugyanazok és ugyanúgy intézzük ma is a köztisztaság rendjét. Értünk is hozzá s tudjuk is jól a baj. Ellenben teljesen megváltozott a közrend képe. Ezen kell sürgősen segíteni a piacon is, meg az utcán is, mert mi a karhatalom támogatása híján, a régi költségvetésben ugyanolyan eredményeket, mint régen, nem tudunk felmutatni.

Hát igenis rendet kell teremteni a piacon is, meg az utcán is, akkor aztán követelhetjük a mai köztisztaság fokozását. Vigyük el a nagypiacról azt az oda nem való sártortábot, vigyük ki a szénapiacot, lávolítsuk el az ott ácsorgó paraszt szekereket és tartsunk rendet a portánkon. A bajok nem a köztisztasági szolgálatban vannak; ezeket a többi bajokat kell kiküszöbölni, ha rendes város képet akarunk. A seprő ötször annyi piszkot nem tud elsöpörni. Így hát a lezülles, az nem mi vagyunk kérttem alászan.

Különben pedig a városban felépített néhány új ház nem városi eredetű, az a falukról hurcolták be, a mint az minden év őszén megszokott történni. Őszinte hived Köszeghy József városi főmérnök.

Holnap reggel kezdődik a Reinitz-bünper váradi tárgyalása

Reinitz hosszunapja a börtönben

A Reinitz dráma új felvonása kezdődik holnap reggel kilenc órakor a nagyváradai ítélőtáblán, ahol az utolsó előkészületet is megtették a nagy per tárgyalására. A tárgyalás — mint már hirt adtunk róla — nyilvános lesz és azon Reinitz Jakab személyesen terjeszti elő védekezését.

A nagy érdeklődésre tekintettel a tárgyalás idejére különleges rendszabályokat léptettek életbe. A tárgyalóterembe csak belépőjeggyel lehet bejutni, amelyekért hétfőn egész napon ostromolták Ponorán Lukács irodaigazgatót. Nagyszámban érkeznek a tárgyalásra újságírók is, akiknek számára fenntartott helyekről gondoskodtak.

A tárgyalást dr Ilie Andor tanácselnök fogja vezetni, az ügy előadója dr Domokos táblabíró lesz, aki hónapokon keresztül tanulmányozta a per iratait. Nicu főügyész helyettes képviseli a vádat, míg a védelmet dr Simona György és dr Borgia Lajos, Reinitz szatmári védője látják el. Külön érdeklődésre tarthat számot az a körülmény, hogy Románia egyik legkiválóbb jogásza, Dem. Dobrescu, az országos

ügyvédszövetség elnöke, az illovi ügyvédi kamara elnöke táviratban jelentette be részvételét a tárgyaláson és kiváló képességeivel a védelem munkájában akar segíteni.

Reinitz Jakabot holnap hajnalban erős fedezettel szállítják Szatmárról Nagyváradra. Reggel 7 órakor érkezik a váradi pályaudvarra a Reinitzrel érkező vonat. A pályaudvaron a várható nagy érdeklődésre való tekintettel a pályaudvari rendőrség teljes létszáma Anca és Cerbu kapitányokkal tartja fenn a rendet. Dr Simona György védő kíséretében Reinitzot kocsin az ügyészség fogházába viszik.

Reinitz a hétfői hosszunapot a szatmári fogház egyik imaházzá átalakított cellájában ájtatoskodva töltötte. Vasárnap korán este elfogyasztotta a családja által küldött ünnepi vacsorát, hóhéher imáinget öltött magára és az egész éjszakát ébren, imádkozással töltötte. A hatalmas lelkierejű ember nyugodtan viselkedik és Nesztor dr vezetőügyésztől azt kérte, hogy Váradra szállítása lehetőleg minden feltevés elkerülésével menjen végbe.

Maniu Gyula Belényesben

A román nemzeti-párt nagygyűlése

Az egyesült ellenzék pártjai vasárnap délelőttre nagy népgyűlést hívtak egybe Belényesbe. Szombaton délután érkezett meg a bukaresti gyorsvonattal Nagyváradra Maniu Gyula, a nemzeti párt elnöke, Dán Szevér és Agerbiceanu képviselők társaságában. Itt csatlakoztak hozzájuk a párt nagyváradai vezetői Lázár Aurél vezetésével és azonnal Belényesbe utaztak. — Dragesti állomástól kezdve, amerre a vonat haladt, mindenütt nagy tömegek várták zászlókkal a politikusokat és Maniu minden állomáson szónoklatot tartott.

A vonat nagy késéssel érkezett szombaton este Belényesbe. Itt is a nagyszámban összegyűlt nép várta a vendégeket, akiket Maiorescu József a nemzeti párt belényesi elnöke üdvözölt.

Vasárnap délelőtt 11 órakor tartották meg a piacon több ezer főnyi tömeg részvételével a népgyűlést.

Dr Lázár Aurél üdvözölte Maniut és biztosította a belényesi román nép ragaszkodásától.

Maniu Gyula percekig tartó tapsvilharban emelkedett szólásra, pár szóval megköszönte az üdvözlést és szervezkedésre szólította a népet.

Dr Crisan György és dr Radu Jakab felszólalásai után újból Maniu emelkedett szólásra és hosszabb beszédben ismertette az ország helyzetét. Támadta a liberális pártiakat és hangsúlyozta, hogy a mezőgazdasági kamarai vá-

lasztások megmutatták, hogy a román nép leakarja rázni a liberális igát. Hosszu beszédében részletesen kifejtte a román politika irányait és a népet újból az ellenzék melletti szervezkedésre hívta fel.

Ezután dr Dán Szevér és Agerbiceanu képviselők szólaltak fel, majd felolvasták a határozati javaslatot, amelyben felszólítják a kormányt, hagyja el a helyét, követelik a parlament feloszlását és új választás kiírását. Kérik az uralkodót, hogy azokat a pártokat bizza meg a kormányzással, amelyek a nép bizalmát is bírják.

Titokzatos segélykiáltás

Riadalom a váradi jogakadémián

Szombaton délután hat óra tájban, amikor legcsendesebb ez a kedves, halk utca, hirtelen velőtrázó segélykiáltás repült ki a jogakadémia valamelyik ablakán.

— Segítség! Segítség!

Egy-két járó-kelő haladt el a komor épület előtt s dermedten figyelt. Asszonyi hang. A hangban a halálos rémület ésbontó sikoltása:

— Erösszen el! . . .

A sikoly élesen hasított a levegőbe és messzire hallatszott. Nemsokára nagy csoportosulás támadt s összeverődött a látványosságok és szenzációk szokott kíváncsi tömege.

A rendőr is futva érkezett, de az Alma Mater küszöbét nem léphette át. A pedellus és

A népgyűlés még teljes bizalmát nyilvánította a nemzeti párttal szemben. Ezután még dr Triff Titusz és Dina Gheorghe szólaltak fel, mire a népgyűlés véget ért.

Maniu Gyula ezután megkoszorúzta Ciordás és Bolcas sírját.

Végül a megyei szervezet vezetőségét egcsizítették ki és a párt megyei szervezetének elnökévé dr Lázár Aurélt választották meg.

MOZI

— „Az álarcos hölgy“. Dorian-filmszínház. A Dorian-filmszínházban ma, hétfőn az „Álarcos hölgy“ című 7 felvonásos dráma látható, melynek főszerepeit a „Csupodár herceg“-ből jólismert Koline Rimsy és a szépséges Nathalie Kovanko alakítják. Ez a film egyike a legjobb francia filmeknek, melyeket eddig láttunk. Az előadások 5. 7 és 9 órakor kezdődnek. Jön: „Zaza“, melyet a bukaresti cenzura engedélyezett.

— Ossy Oswald ma látható utoljára a Niniche c. kitünő vigjátékban. Ossy Oswald ebben a zsánerben utolérhetetlen. Annyi báj, pajkosság, temperamentum, amennyi a nőben összpontosult, a film terén páratlanul áll. A filmet a szerzője valósággal neki írta. Ossy Oswald még is érdemelte ezt az elismerést, külön irodalmi fajt képvisel az, amit Ossy Oswald képvisel, s ez a műfaj teljesen az ő személyéhez van kötve. Kedves, nagyon kedves emléket hagyott vissza. Ossy Oswald újra, gazdagítva nagy sikerét. Holnap egy roppant érdekesítő sportdráma, a 100 HP szerelmi autó megy, Reginald Dennyvel a fess, bátor, férfiasan szép filmszínésszel a főszerepben.

családja riadtan kereste a hang eredetét. Sehol semmi. A tömeg nőttön-nőtt és nőtt az izgatottsága is. Már találgatták: — valakit megöltek.

— Én láttam egy kezét — mondta valaki — amint megmarkolta az emeleten az ablak keresztfáját . . .

Értesítették a rendőrséget is. Feikutatták az egész Akadémiát. Semmi. Sehol semmi. Helyiségről-helyiségre játak a detektívek. Végre is azt kellett megállapítani, hogy egy cseléd visitott, akit a kutya kergetett az emeleten.

Ezt el kell fogadni, de az utcabeliek nyugtalanul strázsáltak éjjelig. És ma sem hiszik, hogy nem történt valami titokzatos bűntény . . .

Géphinzés,

gépajourózás, plisse és guvre szépen és olcsón készül Vlahuta (Szt. János-utca 29 sz. 1922

A közönség kényelmére
Autójárat van Nagyvárad-Nagybárod között. Megáll Telegden és Etesden

Indulás Velencei sorompótól délután 4 órákor, Báródra érkezik 6 órákor. Indul Báródról reggel 6 órákor, 8 órákor Váradon van. Előjegyzéseket elfogad a Hegedüs Hirlapiroda Telefon 458.

Olcsó, szolid bevásárlási forrás

SZENSZKI MIKLÓS

Áruháza Sas-passage.

Harisnyák, fürdőeresz, ernyők, fehérneműk, csipke, gomb, szalag és mindenféle divatárak nagy választékban.

Festékek Lakkok
Háztartási cikkek
Vegytermékek

legjobb és legolcsóbb beszerzési forrása

Schönzweig és Beer

nagyáruháza Str. Avram Iancu (Kossuth utca) 13.

VAN VYK és FLÜGEN-lakkok gyári lerakata. Művészi olajfestékek és keletékek. Állandó nagy raktár anilin-festékekben. Ruhafesték-különlegességek. Görög és amerikai szivacsok közvetlen behozatala. 1798

Szücs- és szörme-
 árut legolcsóbban minden kivitelben

Andrássynál

szerezheti be.

1683

Str. Vlahuta
 (Szt. János-utca 6.)

32 év óta a Maria Királyné (Széchenyi)-szállodában levő
Órás- és ékszerész üzletemet
 kényeszerűségből ideiglenesen

Str. Saguna (Kapucinus-u.) 10. szám alá helyeztem át.
 A raktáron levő órákat, dísz tárgyakat mélyen leszállított árban kiárulom. Aranyat, ezüstöt, briliáns tárgyakat, műfogat ismét magas árban veszek. Óra és ékszerjavítást és újmunkákat vállalom pontos kiszolgálásban. Tisztelettel: **Freund Benjámín** órás és ékszerész

Betegeknek és
üdülőknek

őszi utószezonra legjobban ajánlható az

ELENA
PENSIO
ABBAZIABAN

Lakás, bőséges étkezés napi 25 lira

Felvilágosítást utazásra, vizumokra vonatkozólag ad a Hegedüs Hirlapiroda, Oradea-Mare

Biztosan talál
mindent, amire szüksége van,
ha elolvassa az ESTILAP-ot

APRÓ HIRDETÉSEK**LEVELEZÉS****Gyermekkoscsik Szőkónál,**

Plata Unirii 16.

LAKÁS

2 szobás modern lakást keresek, lelépést fizetek. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 493

ALKALMAZÁS

CEMENT munkálatokra önálló munkást keresek. Vulcan Josif (Nagy Sándor) utca 17. Gépjavitó. 446

VARRÓNÓ, angol-francia munkás, jobb házakhoz ajánlkozok. — Cime: Gyulai Annuska, Huszár-utca 19. 443

JÖVŐ hónap 10—15-ére keresek főzni tudó mindenest jó biznyitványnyal. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 468

NEMZETKÖZI szállítási vállalat lehetőleg németül tudó gyakornokot keres. Cim a kiadóban. 574

IDŐSEBB cipőkereskedő segéd, román nyelvtudással mielőbbi belépésre állást keres. Cimet a Hegedüs Hirlapirodába kér. 485

PUHAFASZAKMA minden ágában teljesen jártas fiatalember, üzemmél, telepen azonnalra állást keres. Rosenfeld Jenő, Micula, Jud. Satmar. 486

JÓBB szakácsnőt, ki háztartásban is segít keresek. Schönberger Avram Jancu (Kossuth) utca 7.

SZOBAINASNAK ajánlkozom. Szián János, I. C. Bratianu (Szániszló) utca 31. 494

INTELLIGENS urinót, ki háztartás vezetését vállalja, azonnali belépésre kerestetik. Kaufmann Jenő bankigazgató, Carei-Marei. 492

ADÁS-VÉTEL

FÉRFI télikabát, női kosztüm eladó. Vennék jó utazó bőröndöt. Alexandru (Teleki) utca 4. Braun.

ELADÓ 259 beköltözhető ház, kedvező fizetéssel szállók, földek, malmok, üzletek, lakások. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. 480

Registru Special **Registru Personal**
Lista de vânzare

hitelesítve **15** Lei fizetésenként

Kaphatók a SONNENFELD papíráruházban

Hasznos újítás
a ruházkodás terén

Férfi-, fiu- és gyermekruha szükségletét

heti vagy havi részletfizetésre

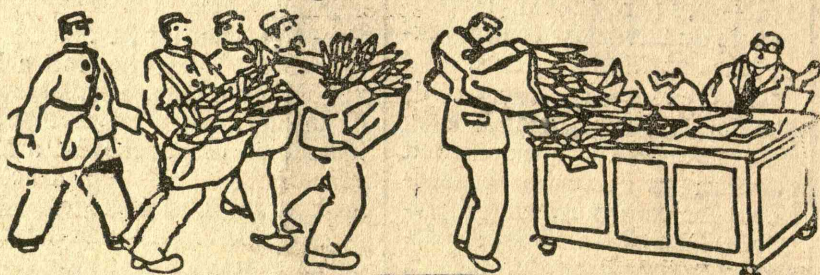
ugy készen, mint méret után legelőnyösebben szerezheti be a

„Sas” férfiruha áruházban
(Axelrad A.)

Sas-passage, Gelbert cipőüztet mellett

Kérem cégem nem összetéveszteni!

Ez az eredmény, ha az Estilapban hirdetsz

SZÖRME ujdonságok Leichnerél, Ciorogariu püspök (Uri) utca 4. szám.

ZONGORA olcsón eladó. C. Voda (Szacsavay) utca 56.

FRANCIA szépirodalmi köteteket megvételre keresek. Cim Hegedüs Hirlapirodában.

FÉRFI kabát (közép... alakra) plüss bélésű igen olcsón eladó. Gerhardt és Fian...

GYÖNYÖRŰ mintájú gobelin csón eladó. Cim Hegedüs Hirlapirodában.

ELADÓ, kiadó, cserelakás butorozott szobáját 24 óra alatt elintézem. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4.

ZSIDÓ lyceumi tankönyvek adók, főleg VIII. osztályosok. Manastiri (Zárda-utca) 1. emelet.

METEOR kályha kisebb üzlet alkalmas, eladó. Akadémia-utca ajtó 2.

2 négyszobás ház, kerttel az C. Bratianu (Szániszló) utca 51. eladó. Bővebbet ugyanott. (Közvetítők kizárva.)

KÜLÖNFÉLÉK

MA este nagy hurkaeste lesz repülőhid mellett lévő Sirius vendéglőben.

Ruhákat legolcsóbban lesl, USZ
 gallérokat és kézelőket legszébbé mos és vasal

SZABÓ LASZLÓ

Str. Take Ionescu (Körös utca) 1. Fiók: Bazárépület, Bul. Reg. Ferdinand

Selyemernyők

és batikolásokat izléses kivitelben Budapestről érkezett munkaerővel garancia mellett vállal

Hagyományos

villanyserelő Reg. Maria (Bémer)-tér

Női- és férfi gyermekharisnyák keztyük, nyakkendők, csipkés divatgombok és mindenféle vidáru cikkek megérkeztek

LUX áruházban
EUGEN HALDEK
 Vlahuta (Szent János)-u. 1. 145

Személyazonosság

igazolványhoz

2 drb fénykép szépen kidolgozva 40 lei

Benedek ténylegésznel

Str. Saguna No. 5., I. emelet (volt Kapucinus-utca) Gyáraknak, iparvállalatoknak nagy árkedvezmény.

Esőernyő

legolcsóbb a készítőnél

Rosenberg Testvérek

Str. N. Iorga (Zöldfa-u.) 8. Behuzás, javítás gyorsan készül.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r.